

Совет студенческого самоуправления начал действовать в нашем университете

В конце ноября в ДонНТУ родилась новая студенческая общественная организация - Совет студенческого самоуправления.

Его председателем избран Виктор Рожко - студент группы ЗК01-а ГГФ. Выборам на общезузовской конференции предшествовали выборы кандидатов в состав Совета на каждом факультете.

Виктор не новичок в общественной работе - он профорг группы и профорг своего факультета, командир студенческого строительного отряда ДонНТУ. Общественные нагрузки выполняет с удовольствием: такая работа для него - не нудное отбывание тяжелой повинности, а радость от общения, возможности помочь студентам решить их проблемы.

Пока еще рано говорить, чем конкретно будет заниматься Совет - в планах у ребят создание ряда секторов: трудового, охраны здоровья, по связям с общественностью и других. Все они будут нацелены на то, чтобы помочь студентам решать их насущные проблемы.

В конце января Виктору почастлилось побывать в МГУ им. М.В. Ломоносова на праздновании 249-й годовщины со дня основания и стать участником Всероссийского студенческого праздника «Татьянин день-2004». Эти мероприятия произвели на него незабываемое впечатление красочностью, масштабом, разнообразием программ. Но главной целью поездки было обсуждение вопросов, связанных со вступлением в Евразийскую студенческую ассоциацию общественных объединений.

Вступление в ассоциацию не только будет способствовать укреплению международного сотрудничества в области образования,

науки, культуры, экологии, международной безопасности и социального прогресса, но и упрочит авторитет нашего вуза. Желаем Совету студенчес-

кого самоуправления успехов в работе, а информация о его деятельности, по словам Виктора Рожко, будет регулярно публиковаться на страницах «ДП».

О. ЗИМОГЛЯДОВА

Председатель студенческого профкома **Ю.В. ОХВАТ** (справа) готов поделиться опытом с председателем Совета студенческого самоуправления **Виктором РОЖКО**.

Чтобы наука не работала «на полку»

В начале февраля в ДонНТУ состоялась вторая научно-практическая конференция «Донбасс-2020: наука и техника - производству», в которой участвовало более 350-ти представителей научно-технических и производственных организаций Донецкой области. На конференции рассматривались проблемы развития угольной, металлургической, энергетической, машиностроительной, химической, транспортной, экономической отраслей промышленности и информационных технологий.

Об актуальности и важности конференции, нацеленной на улучшение взаимосвязи науки с производством, свидетельствует участие в ней председателя Донецкой облгосадминистрации А. М. Близука и его заместителя В. Н. Ишкова, который на пленарном заседании выступил с докладом «Программа научно-технического развития Донецкой области на период до 2020 года как инструмент повышения инновационного потенциала региона».

Интересно отметить, что конференция была приурочена к 80-летию со дня рождения Г. В. Малеева, видного ученого, бывшего ректора нашего вуза.

Об итогах конференции мы сообщим в следующем номере газеты.

О. ЗИМОГЛЯДОВА

ПРО ЗАСТОСУВАННЯ ПОДАТКОВОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ПІЛЬГИ

Як відомо, з 1 січня 2004 року вступив у силу закон України «Про податок з доходів фізичних осіб». В ньому статтю 6 «Податкові соціальні пільги» визначено перелік пільг та порядок їх застосування. Цю статтю Закону ми приводимо нижче, а спочатку роз'яснюємо, що соціальна пільга - це частка заробітної плати, яка не обладається податковим налогом. З урахуванням перехідних положень в 2004 році розмір податкової соціальної пільги встановлений у розмірі 30 відсотків суми мінімальної зарплати. Тобто, якщо тепер (з 01.12.2003) мінімальна зарплата складає 205 грн. то розмір пільги - 61,50 грн. Але це положення стосується тільки тих осіб, зарплата яких не перевищує 510 грн.

Податкова пільга у розмірі 150% обумовленої вище суми пільги (тобто 92,25 грн.) встановлена для платника податку, який:

- є самотньою матір'ю або самотнім батьком (опікуном, піклувальником) - з розрахунку на кожну дитину у віці до 18 років;
- утримує дитину-інваліда I або II групи - в розрахунку на кожну дитину у віці до 18 років;
- має трое або більше дітей у віці до 18 років - в розрахунку на кожну таку дитину;
- є вдівцем або вдовою (ця пільга припиняється з податкового місяця, в якому такий вдівець або вдова бере наступний брак або підпадає під опіку інших осіб);
- особою, віднесеною законом до 1 або 2 категорії осіб, потерпілих в результаті чорнобильської катастрофи, нагороджених гра-

мотами Президії Верховної Ради УРСР у зв'язку з їх участю в ліквідації наслідків чорнобильської катастрофи;

- є учнем, студентом, аспірантом, ординатором, ад'юнктом, військовослужбовцем строкової служби;
- є інвалідом I або II групи, зокрема з дитинства;
- є особою, якій присуджена довічна стипендія як громадянину, який зазнав переслідування за правозахисну діяльність, в т.ч. журналісти.

Податкова соціальна пільга, передбачена пунктами «д-ж» припиняється з податкового місяця, наступного за місяцем, в якому платник втрачає статус, визначений в пунктах «д-ж».

Податкова пільга у розмірі 200% обумовленої вище суми пільги (тобто 123 грн.) - для платника податку, який є:

а) Героєм України, Героєм Радянського Союзу або повним кавалером ордена Слави або Трудової Слави;

б) учасником бойових дій під час Другої світової війни або особою, яка у той час працювала в тилу і має відповідні державні відзнаки;

в) колишнім в'язнем концтаборів, гетто і інших місць примусового утримання під час Другої світової війни або особою, визнаною репресованою або реабілітованою;

г) особою, яка була насильницьки вивезена з території колишнього СРСР під час Другої світової війни на територію держав, які знаходилися у стані війни з колишнім СРСР або були окуповані фашистською Німеччиною і її союзниками;

д) особою, яка знаходилася на блокадній території колишнього Ленінграду (Санкт-Петербурга, Російська Федерація) в період з 8 вересня 1941 року по 27 січня 1944 року.

Для застосування пільги усі співробітники університету, студенти, аспіранти, докторанти, які відносяться до переліченої категорії, повинні звернутись до бухгалтерії або стипендіального відділу з заявою та ксерокопією документа, підтверджуючого право на пільгу. Пільга надається з моменту звернення.

11 февраля исполнилось 80 лет со дня рождения бывшего ректора ДонНТУ (он возглавлял вуз с 1968 по 1989 годы), заслуженного работника высшей школы УССР, Лауреата Государственной премии УССР в области науки и техники, участника Великой Отечественной войны, профессора Георгия Васильевича МАЛЕЕВА. Вся трудовая жизнь этого замечательного человека связана с нашим университетом, который он с отличием закончил в 1951 году и прошел путь от ассистента до ректора.

ТАЛАНТЛИВЫЙ УЧЕНЫЙ, ПЕДАГОГ И ОРГАНИЗАТОР

В 70-80 годах Георгий Васильевич возглавлял совет ректоров вузов Донецкой области, избирался депутатом Верховного Совета СССР, был сопредседателем научно-методического объединения «Горное» при Министерстве высшего образования СССР.

Профессор Малеев – талантливый организатор высшего образования и науки. Он внес огромный вклад в развитие научно-методической работы и материальной базы нашего вуза, в организацию разработки типовых программ по дисциплинам горно-механического цикла для вузов СССР. Г.В. Малеев был инициатором разработки и внедрения в учебный процесс активных методов обучения. Многие помнят, как по его инициативе осуществлялась подготовка ведущими профессорами ДПИ хорошо и отлично успевающих студентов по индивидуальному учебному плану (получение двух специальностей, окончание инженерной подготовки за 4 года и др.). За время его ректорства ДПИ дважды признавался лучшим политехническим вузом СССР.

Как талантливый лектор и методист Г.В. Малеев пользовался заслуженным авторитетом у коллег и студентов. Несмотря на большую занятость руководящей работой, Г.В. Малеев всегда находил время заниматься наукой, подготовкой учебников и учебных пособий

для студентов. Он соавтор фундаментального учебника «Проектирование и конструирование горных машин и комплексов», удостоенного в 1990 г. Государственной премии УССР, учебного пособия «Горные машины» (1961г) и других методических разработок.

Совместно с проф. Я.И. Альшицем Г.В. Малеев является основателем научной школы в области теории рабочих процессов горных машин и методов повышения их технического уровня. В рамках этой школы выполнен большой комплекс научно-исследовательских работ, результаты которых широко используются в промышленности, при подготовке учебника и научных кадров высшей квалификации.

Г.В. Малеев подготовил 11 кандидатов наук, оказал научно-методическую помощь при подготовке двух докторов наук, опубликовал свыше 100 научных работ, в том числе 20 изобретений.

Наряду с большой научно-педагогической и организаторской деятельностью Г.В. Малеев активно участвовал в общественной жизни института, Донецка и Донецкой области.

За многолетнюю плодотворную работу в сфере высшего образования и участие в Великой Отечественной войне Г.В. Малеев награжден орденами Ленина, Октябрьской революции, Трудового Красного Знамени, Знаком Почета Отечественной войны II степени, многими медалями, Дипломом Госкомитета по народному образованию СССР, Дипломом ВДНХ СССР, ведомственными знаками и грамотами.

Научные направления, созданные профессором Г.В. Малеевым, развивают его ученики - профессор В.Г. Гуляев, П.А. Горбатов, А.К. Семенченко, В.П. Кондрахин и весь научно-педагогический коллектив кафедры «Горные машины».

Коллектив университета и факультета энергомеханики и автоматизации (бывший ГЭМФ) чтят память о Г.В. Малееве. 11 февраля в ознаменование 80-летия со дня его рождения состоялось торжественное собрание преподавателей и сотрудников ДонНТУ и «круглый стол», а на фасаде первого учебного корпуса открыта мемориальная доска.

В. ГУЛЯЕВ, заведующий кафедрой горных машин

В Севастопольском национальном техническом университете состоялась VI межвузовская студенческая научно-практическая конференция «Проблемы и перспективы становления финансовой системы в Украине». Предлагаем вашему вниманию впечатления студенток ФЗИМ – участниц конференций. По ее итогам на имя ректора пришло благодарственное письмо, в котором отмечается высокий уровень подготовки наших студентов.

Побольше бы таких конференций!

Севастополь встретил нас теплой погодой. По приезде на вокзале нас встречали студенты СевНТУ с приветственными плакатами. Приятно удивило, что не возникло проблем с поселением. Комнаты в общежитии были уютными и комфортными.

Рабочий день открылся пленарным заседанием. С приветственной речью выступил заведующий кафедрой «Финансы и кредит» СевНТУ А.П. Вожгов. На конференции присутствовали и представители Приватбанка, что говорит о заинтересованности практиков в проведении подобных мероприятий.

На пленарном заседании выступило много ребят - в том числе представители нашей делегации - Кулиш Слава и Смирнов Юрий. Большинство докладов были интересны как с точки зрения научности, так и с точки зрения практики.

Было маловато представителей из других городов. Поэтому, на мой взгляд, ребята не очень активно задавали вопросы, и пленарное заседание проходило скучно-

вато. Положение спасли студенты ДонНТУ, активно задававшие интересные вопросы.

Особо хотелось остановиться на некоторых выступлениях студентов секции «Финансы предприятий». Особое впечатление произвел доклад о финансировании виноделия, из которого лично я узнала много интересных технических и экономических подробностей. Ребята из Киева просветили нас насчет франчайзинга, представительница севастопольского университета интересно рассказала о лизинговых операциях. В общем, действительно было заслушано много интересных докладов.

В заключительный день состоялось награждение участников. Мы увезли диплом и четыре сертификата за активное участие в конференции и научность разрабатываемой темы. Хотелось бы, чтобы таких конференций было побольше - они помогают расширить студентам кругозор и обзавестись новыми знакомствами, повышают профессиональные знания.

И. МАРЧЕНКО

ПОМНИМ И ЧТИМ

Портретная галерея ДонНТУ пополнилась еще одним экспонатом - в середине января в ней был помещен портрет бывшего зав. кафедрой рудничной вентиляции профессора, доктора технических наук, участника боевых действий, возглавлявшего много лет ветеранскую организацию университета, Бориса Ивановича Медведева.

На мероприятии присутствовали ректор А.А. Минаев, декан ФГТУ Ю.Ф. Булгаков, друзья, коллеги, представители ветеранской организации вуза, а также дочь Ирина и внук Дмитрий.

С наилучшими пожеланиями

Для коллектива ДонНТУ уже стало доброй традицией в канун Нового года принимать многочисленные поздравления и наилучшие пожелания от руководителей властных структур, различных предприятий, организаций и коллег не только ближнего, но и дальнего зарубежья. Это, в первую очередь, послы, видные государственные и политические деятели, почетные доктора ДонНТУ, ректоры вузов-партнеров, руководители фирм, с которыми сотрудничает ДонНТУ, и выпускники. В этом году на имя ректора пришло поздравление от председателя Национального собрания СРВ, выпускника и почетного доктора ДонНТУ Нгуен Ван Ан; Чрезвычайного и полномочного посла СРВ в Украине д-ра Ву Зионг Хуана; посла Палестины в Украине Валид Закута; ректоров Портсмутского университета (Англия); университета г.Штутгарта и технического университета им.Георга Агриколе г.Бохума (Германия); технического университета г.Острава (Чехия); Силезского политехнического университета (Польша); политехнического университета г.Валенсия (Испания); Тбилисского инженерного института (Грузия); выпускников, проживающих в Пекине (Китай); Консорциума по усовершенствованию менеджмент-образования в Украине (г.Киев) и др.

* * *

- Это хорошая практика перед дипломированием - с каждым последующим выступлением перед большой аудиторией растет чувство уверенности в себе, оттачивается мастерство в отстаивании своего мнения. То есть к защите диплома ты морально готов и не начнешь паниковать, если зададут вопрос, которого не ожидал. Ну и, конечно, приятно было пообщаться с ребятами из Севастополя, Днепрпетровска, Симферополя, Киева. Отличные впечатления остались от общения с А.П. Вожговым. Он рассказал нам о городе-герое, посоветовал, какие посетить экскурсии. Выступления на таких конференциях являются хорошим толчком для тех, кто планирует в будущем заняться научно-исследовательскими изысканиями, так как можно не только получить массу интересной информации, но и импульс к решению какой-нибудь новой проблемы.

Н. КУДИНОВА

- Юрий Валерьевич, скажите, пожалуйста, как часто заключаются такие соглашения?

- Согласно Закону Украины «О профсоюзах», заключение Коллективного договора между администрацией предприятия и органом, представляющим интересы трудового коллектива предприятия, заключается ежегодно. В

ми України та країн ближнього зарубіжжя.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС АДМІНІСТРАЦІЯ ЗОБОВ'ЯЗУЄТЬСЯ

2.1.2 Надавати студентам й аспірантам університету право на додаткові навчальні відпустки з родинних обставин:

По взаимной

В конце прошлого года между администрацией университета и коллективом студентов и аспирантов был заключен Коллективный договор, в связи с чем редакция «ДП» задала ряд вопросов председателю профкома студентов и аспирантов ДонНТУ Ю. В. ОХВАТУ.

нем прописываются все нормы социально-трудовой программы, которое финансируется администрацией и отвечает основной задаче деятельности профсоюзов.

- Что наступивший год, согласно новому договору, принесет студентам в плане обеспечения их отдыха, оздоровления и улучшения жилищно-бытовых условий?

- Чтобы не быть голословным и ничего не упустить, «отвечу» пунктами из принятого Коллективного договора.

ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ АДМІНІСТРАЦІЯ ЗОБОВ'ЯЗУЄТЬСЯ

1.1.1 За узгодженням із профкомом студентів та аспірантів:
- затверджувати правила внутрішнього розпорядку університету;

- заохочувати студентів та аспірантів за успіхи в навчанні, науковій роботі, суспільній діяльності;

- за поданням профкому вирішувати питання видачі матеріальної допомоги по причинах, що не пов'язані із навчальним процесом;

- видавати накази, що безпосередньо стосуються умов освіти студентів та аспірантів.

1.1.5 Домагатися виконання теплового режиму в навчальних корпусах. При зниженні температури нижче 16°C заняття припиняти.

1.1.7 Вирішувати питання, пов'язані із діяльністю операзону, за узгодженням із профкомом студентів й аспірантів. Виділити кошти на діяльність операзону у розмірі 12000 (дванадцять тисяч) грн. (з розрахунку 50 грн x 20 чол x 12 місяців).

1.1.10 Впровадити в університеті внутрішню радіомережу по учбовим корпусам ДонНТУ № 1 та № 2 для поліпшення й полегшення інформування студентів щодо подій у різних галузях життєдіяльності університету.

ПРОФКОМ ЗОБОВ'ЯЗУЄТЬСЯ:

1.2.5 Інформувати студентів і аспірантів про заходи й події в ДонНТУ, роботу профкому через інформаційний стенд, газету «Донецкий политехник», профспілкові бюлетні «Я й моя профспілка».

1.2.6 Підтримувати тісні зв'язки з молодіжними організаціями регіону та України. Організовувати обмінні групи з іншими вуза-

ми при народженні дитини (чоловікам) - 3 дні;
при смерті членів сім'ї - 3 дні;
при одруженні - 3 дні.

2.1.3 Надати студентам та аспірантам, що мають дітей, на підставі їх заяв можливість навчання за індивідуальним графіком.

2.1.4 Не допускати перенос практики на час студентських канікул за будь-якими причинами. Не допускати перенос зимової сесії відносно новорічних свят.

ПРОФКОМ ЗОБОВ'ЯЗУЄТЬСЯ:

2.2.2 Брати участь у вирішенні питань відрахування студентів й аспірантів з причин, не пов'язаних із навчальним процесом.

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ТА СТИПЕНДІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АДМІНІСТРАЦІЯ ЗОБОВ'ЯЗУЄТЬСЯ

3.1.5 Домагатися своєчасної виплати стипендії, інформувати студентів й аспірантів у разі її затримки.

3.1.6 Погоджувати із профкомом встановлення надбавок до стипендії, преміювання та інші форми матеріального заохочення студентів й аспірантів. Погоджувати із профкомом кандидатури, висунуті на присвоєння іменних стипендій.

3.1.8 Виділити кошти на здеешевлення харчування студентів пільгової категорії відповідно до положення, розробленого профкомом і затвердженого адміністрацією ДонНТУ у сумі 34650 (тридцять чотири тисячі шістьсот п'ятдесят) грн. з розрахунку 50 чол/місяць x 9 місяців x 77 грн/місяць

3.1.9 Виділити кошти на придбання новорічних подарунків для студентів та аспірантів, що мають дітей у віці від 1 до 12 років. Також виплачувати одноразову премію студенткам та аспірантам, що народили дитину (а також батькам-студентам чи аспірантам ДонНТУ), у розмірі 100 грн.

3.1.12 Забезпечити своєчасність виплати сум студентам-сиротам у межах сум, передбачених діючим законодавством.

ПРОФКОМ ЗОБОВ'ЯЗУЄТЬСЯ:

3.3.4 Займатися працевлаштуванням студентів та аспірантів

у вільний від навчання час на оплачуваних роботах на підприємствах та організаціях Донецька, області, в університеті.

ПОЛІПШЕННЯ ЖИТЛО-ПОБУТОВИХ УМОВ АДМІНІСТРАЦІЯ ЗОБОВ'ЯЗУЄТЬСЯ

4.1.1 Частину грошових коштів, отриманих у вигляді орендної плати від комерційних організацій, розташованих у студмістечку (крім комунальних витрат), спрямовувати на проведення ре-

монтно-відновлювальних робіт та розвиток матеріальної бази гуртожитків.

4.1.4 Передбачити виділення кімнат для сімейних студентів у гуртожитках.

4.1.6 Дати згоду на самостійне придбання та встановлення в гуртожитках ДонНТУ силами студентів двоповерхових ліжок, що пов'язано із браком площини кімнат та їх перенаселенням.

ОРГАНІЗАЦІЯ ДОЗВІЛЛЯ СТУДЕНТІВ АДМІНІСТРАЦІЯ ЗОБОВ'ЯЗУЄТЬСЯ

5.1.2 Виділити кошти на культурно-масову роботу в розмірі 70000 (сімдесят тисяч) грн. відповідно до плану роботи студентського клубу на 2004 рік.

5.1.3 Виділити кошти на розвиток студентського спорту та спортивного клубу в сумі 70000 (сімдесят тисяч) грн. відповідно до плану роботи спортивного клубу на 2004 рік.

5.1.4 Виділити кошти для придбання 500 (п'ятсот) квитків у МРЦ «Бригантина» на вечір, присвячений святкуванню свята Міжнародного дня студентів.

5.1.5 Виділити кошти у розмірі 4000 (чотири тисячі) грн. (20 грн. x 200 чол.) для святкування новорічного вечора студентами ДонНТУ.

5.1.6 Виділити кошти у розмірі 15000 (п'ятнадцять тисяч) грн. для здеешевлення відпочинку 150 (сто п'ятдесят) студентів у туристичному палаточному таборі на узбережжі Криму.

ОЗДОРОВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ АДМІНІСТРАЦІЯ ЗОБОВ'ЯЗУЄТЬСЯ

6.1.1 Придбати медикаменти та устаткування для медичних пунктів, що розташовані у ДонНТУ на суму 10000 (десять тисяч) грн.

6.1.5 Побудувати окрему душеву кімнату у санаторії-профілакторії.

6.1.6 Організувати на базі спортивно-оздоровчого табору «Буревісник» виїзний заїзд санаторіо-профілакторію ДонНТУ.

6.1.10 Виділити кошти на придбання спортивного інвентарю в спортивно-оздоровчий табір «Буревісник» у сумі 5000 (п'ять тисяч) грн., медикаментів на суму 1000 (одна тисяча) грн.

6.1.13 Придбати 20 путівок на санаторно-курортне лікування на суму 20000 (двадцять тисяч) грн.

6.1.14 Організувати оздоровлення 100 студентів у період зи-

мових канікул в вузах-«пообратимах» (Київ, Львів, Москва); та у літній період — 150 студентів на базі відпочинку СОТ «Буревісник».

6.1.15 Придбати 150 туристичних путівок до бази відпочинку «Красная гвоздика» (місто Святогорськ) на період зимових студентських канікул.

ПРОФКОМ ЗОБОВ'ЯЗУЄТЬСЯ:

6.2.1 Відповідно до затвердженого графіку роботи направляти в санаторій-профілакторію на

оздоровлення в першу чергу осіб, що перебувають на диспансерному обліку, сиріт, інвалідів, малозабезпечених студентів та аспірантів.

Но на этом мы не останавливаемся. Уже по состоянию на 2.02.04 профком и администрация вуза договорились об увеличении фонда финансирования зимнего заезда студентов на базу отдыха «Красная гвоздика» (г. Святогорск) еще на 30 мест, дополнительно к уже профинансированным 150 (268,00 грн. – величина доплаты вуза к каждой путевке). Всего же привлечительный денежный эквивалент всей указанной социально-экономической программы, о которой удалось договориться профкому и администрации по 2004 году, составляет 500 тыс. грн.

- В договоре вы обязались разработать Положение о льготном питании. Кто подпадает под категорию льготников-первоочередников?

- Проект Положения профком уже подготовил. Согласно ему льготники будут питаться в течение 22 рабочих дней девяти месяцев, за исключением января, июля и августа (студенческие каникулы). Что до льготников-первоочередников, то существует ранжированный многопозиционный перечень льготных категорий студентов, по которому действует вуз. Его мы и будем придерживаться.

- Каким образом содержание Соглашения доводится до студентов? Можно ли его прочитать, к примеру, в библиотеке?

- Полный текст Соглашения на весь срок его действия вывешен на информационном стенде профкома студентов. После подписания обеими сторонами Соглашение было сверстано в методичку и растиражировано в количестве 500 экз. Этот тираж был распространен на профсоюзных собраниях и конференциях всех факультетов, его получили профгруппы всех академгрупп. Мы планируем доводить отдельные пункты Соглашения через учрежденную в этом году внутреннюю радиосеть. Экземпляры Соглашения можно найти и в библиотеке. А также мы надеемся на сотрудничество с «ДП» в плане полноценной печати текста Коллективного соглашения.

ДОГОВОРЕННОСТИ

На річних зборах конференції трудового колективу університету, які відбулись у кінці грудня минулого року, з доповіддю виступив ректор ДонНТУ О.А. МІНАЄВ. Він проаналізував роботу колективу у 2003 році і висвітлив основні стратегічні напрями розвитку нашого вузу, на яких треба зосередити особливу увагу і неабиякі зусилля. Сьогодні вони багато в чому витікають із необхідності продовжити інтегрування у європейській освітній і науковий простір.

«Як відомо, - наголосив у доповіді О. А. Мінаєв, - з ініціативи Президента України сьогодні в нашій державі здійснюється широкоформатна освітня реформа. Розроблена і активно впроваджується Національна доктрина розвитку освіти XXI століття. Як підкреслює міністр освіти і науки Василь Кремень, зараз йдеться мова про становлення нової філософії освіти, її радикальну модернізацію у світлі болонського процесу, започаткованого 29 країнами Європи у 1999 році, які підписали так звану Болонську декларацію. Цим документом передбачається створення єдиного освітнього і наукового європейського простору шляхом структурного реформування національних систем вищої освіти».

«Проектування освітніх структур і впровадження нових моделей та програм підготовки, - зауважив О. А. Мінаєв, - процес надзвичайно складний. Новації мають сприятися не тільки освітнянською громадкістю. Головне - щоб їх розуміли і сприймали ті, хто вчиться й хто надає роботу. Саме тому принципи Болонської декларації повною мірою вирішено в Україні запровадити у 2010 році, а 2005-й визначено як проміжний етап моніторингу зробленого.

Навряд чи хтось сьогодні зможе спрогнозувати всі кінцеві результати для європейської освіти від реалізації ідей Болонської декларації. Але зрозуміло одне: зволікати, вичікувати і таким чином віддалятися від Європи неприпустимо. Тим паче що більшість здобутків і традицій в освіті кожної країни все одно буде збережено».

Важлива, але складна, з погляду практичної реалізації, вимога визнання кваліфікації бакалавра на ринку праці. На цьогорічній вересневій конференції міністрів освіти і науки в Берліні її учасники висловились за необхідність продумати систему сумісних та легко порівнюваних кваліфікацій для своїх систем вищої освіти. При цьому кваліфікації мають описуватися з погляду обсягів роботи, рівня навчального результату, компетентності та профілю. На часі - вироблення загальної системи кваліфікацій для простору

європейської вищої освіти.

На думку представників багатьох університетів України, досить масштабним буде передбачене Болонською декларацією завдання запровадити систему академічних кредитів, аналогічну ECTS (Європейській кредитно-трансферній системі). Саме її розглядають як засіб підвищення мобільності студентів щодо переходу з однієї навчальної програми на іншу, включно з програмами післядипломної освіти. ECTS стане багатоглядним інструментом визнання й мобільності, засобом реформування навчальних програм, а також засобом передачі кредитів вищим навчальним закладам інших країн. Цьому не заважає наявність у цих країнах власних або вузівських кредитних систем. Важливий момент запровадження акумулюючої кредитної системи - можливість враховувати всі досягнення студента, а не тільки навчальне навантаження, наприклад, участь у наукових дослідженнях, конференціях, предметних олімпіадах тощо.

Поки що університети Європи мають досить відмінні схеми кредитних систем. Схожа ситуація і у нас. У багатьох університетах України запроваджено власні схеми оцінювання досягнень студента: модульний рейтинг, рейтингова і т.п. Проте прив'язки до ECTS, як правило, немає. **«Наше завдання, - підкреслив ректор, - найближчим часом напрацювати адекватні загальноєвропейським принципам побудови навчального процесу. Це, зокрема, стимулюватиме оновлення змісту навчання, більшу відповідальність студента і викладача за результати спільної, а б сказав, партнерської праці».**

Визначення змістових модулів навчання з кожної дисципліни, узгодження кредитних систем оцінювання досягнень студента стануть основою для вирішення ще однієї задекларованої в Болонській меті - створення умов для вільного переміщення студентів, викладачів, менеджерів освіти та дослідників на просторах Європи.

Експерти відзначають,

що для досягнення кінцевої мети Болонського процесу - побудови єдиного простору освіти - замало формально запровадження її принципів. Потрібні прозорі та зрозумілі всім методологічні контролю якості освіти. Обов'язковою вважається наявність внутрішніх та зовнішніх державних і громадських систем контролю якості освіти, перш за все називають ліцензування або акредитацію.

У 2005 році національні системи гарантії якості повинні включати:

- визначення відповідаль-

ності органів та навчальних закладів;
- оцінку програм закладів, яка включає внутрішній контроль, зовнішню перевірку, участь студентів та публікацію результатів;
- систему акредитації, сертифікації або подібні процедури;
- міжнародну участь, співробітництво з промисловістю та створення спілок, що опікуються перевіркою якості і таке інше.

Враховуючи цю стратегічну мету, **у нашому університеті створений дорадчий орган управління розвитком технічного університету, діяльність якого сконцентрована на сприянні переведення діяльності факультетів і кафедр на інноваційну модель розвитку.**

Здобутки ДонНТУ та

можна створити основу для нової інноваційної політики виходу країни на високий технологічний рівень. Виходячи з цього він окреслив основні проблеми, які зараз стоять перед технічними вузами. І одна з найголовніших - це проблема розподілу фахівців і відродження на новій основі зв'язків між вузами і підприємствами - споживачами продукції вузів. Підприємства сьогодні не можуть і не повинні бути просто споживачами інженерних кадрів - вони повинні стати активними учасниками їх підготовки. В яких напрямках повинна здійснюватись ця участь?

По-перше, участь у визначенні змісту підготовки інженерних кадрів. Це і погодження змісту навчальних дисциплін, змісту виробничих практик, виконання курсових і дипломних проектів під замовлення.

По-друге, взаємопроникнення проектних, конструкторських підрозділів підприємств і організацій та вузу з метою виконання інноваційних проектів через створення навчально-науково-виробничих комплексів. У їх рамках навчальна і дослідна діяльність повинна організовуватись не тільки відповідно до державних і освітніх стандартів, а і відповідно до прямих потреб самих підприємств і установ на основі двосторонніх договорів «вуз-підприємство». У рамках кооперації О. А. Мінаєв назвав такі основні напрями діяльності:

1. організація спільного навчання відібраного контингенту студентів за спеціальностями, в яких є потреба;

2. організація безперервного підвищення кваліфікації співробітників підприємства-партнера.

Окресливши основні завдання на 2004-й рік, ректор розглянув діяльність колективу у минулому році. Говорячи про досягнення, як одне з головних він відзначив повторну акредитацію ДонНТУ за IV рівнем. Нові ліцензії та сертифікати одержані терміном на 10 років. Проведена також важлива і необхідна робота із збільшення

ліцензованого обсягу прийому більш ніж на 400 осіб.

По рейтингу міністерства одним із основних показників в діяльності університету являється підготовка магістрів. За річними навчальними планами в ДонНТУ здійснено три випуски магістрів. З вересня 2002 року 249 магістрів почали навчання по півторарічній програмі. Перебудова їх навчального процесу пройшла позитивно. У вересні 2003 року до магістратури базового університету прийнято 276 чоловік.

Як сказав доповідач, велика увага в університеті приділяється

робок захищена 37 патентами на винахід, що на 45% більш, ніж у 2002 році.

У 2003-2003 роках професорсько-викладацький склад університету взяв активну участь в організації і проведенні науково-технічних конференцій, семінарів, нарад, виставок. У 2003 році продовжувалося співробітництво з установами НАН України. Університет також тісно співробітничав з регіональними фінансово-промисловими групами і корпораціями («Індустріальний Союз Донбасу», концерн «Енерго», ЗАТ

лих інноваційних підприємств, орієнтованих на впровадження результатів наукових досліджень співробітників ДонНТУ при долі самих же співробітників.

Доповідач зазначив, що в університеті сформувалася і успішно працює комплексна система організації та підвищення ефективності науково-технічної творчості студентів. Вона базується на відповідних принципах і організаційних основах, які були розроблені раніше.

Зупинившись на питаннях міжнародного співробітництва,

зацій. І в результаті, наприклад, за розміщення на наших площах ксерокса університетові залишається 2 гривні за місяць. І ми не можемо будь-що змінити, оскільки вся наша діяльність жорстко контролюється казначейством, контрольно-ревізійним управлінням, податковою адміністрацією, фондом держмайна, різними соціальними фондами.

Відповідно виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 15.09.2003 р. «Про припинення передачі в оренду житлових та санітарно-побутових приміщень будівель гуртожитків» проведена інвентаризація об'єктів оренди в гуртожитках університету. Усім орендарям вручені листи про припинення договорів оренди 20.07.2004 р. та запропоновано приступити до пошуку альтернативних приміщень.

Плановане підвищення заробітної платні працівникам університету, розвиток соціальної сфери, технічне переобладнання, модернізація та вдосконалення навчального процесу, створення єдиної системи навчально-виховного і науково-дослідного процесів і так далі потребує коштів. Найважчий на сьогодні фінансовий потенціал факультетів і університету в цілому для покриття наших потреб явно недостатній. Тому **ректорат прийняв нову фінансову модель розвитку університету - інноваційну. Передбачається також поширення зв'язків з виробництвом, розширення спектру наукових досліджень, розвиток зв'язків з бізнес-структурами, випускниками та інше.**

Вся фінансова діяльність університету повинна бути направлена на укріплення фінансового стану факультетів і кафедр. Всі факультети одержали аналіз доходів і витрат за 2003 рік і працюють над бізнес-планами на 2004 рік. Фінансові питання у межах своєї компетенції та можливостей вони будуть вирішувати самостійно.

21 листопада минулого року відбулося засідання Наглядової Ради, на якому були розглянуті основні напрями діяльності ректорату університету та перспективи його розвитку, інноваційна стратегія розвитку науки, актуальні проблеми гуманітаризації технічної освіти в умовах інтеграції до міжнародного освітнього простору і прийнята постановка, затверджуюча стратегічні основи розвитку ДонНТУ за пріоритетними напрямками.

Закінчуючи доповідь, О.А. Мінаєв подякував колектив за плідну працю і висловив сподівання на те, що набутий досвід, підтримка членів Наглядової Ради, а головне - високий професіоналізм професорсько-викладацького корпусу і співробітників допоможуть вирішенню всіх складних завдань і забезпечуть сталий розвиток нашого університету.

перспективи розвитку

ся впровадженню інформаційних технологій в навчальний та організаційно-управлінський процеси, яке виконується згідно з проектом розвитку корпоративної комп'ютерної мережі, затвердженому у 2001 році. В 2003 році університет придбав і модернізував 140 комп'ютерів і тепер їх кількість у навчальному процесі перебільшує 1700 одиниць, більша частина з них об'єднана в комп'ютерну мережу університету. З метою покращення доступу до ресурсів INTERNET для використання у навчальному процесі та підтримання іміджу розвиненого університету був розширений канал зв'язку до 1 Мегабіт на секунду. Після розміщення у 8 корпусі активного обладнання будуть значно поширені можливості використання INTERNET і зняті технічні обмеження на швидкість інформаційних потоків.

Говорячи про стан науково-дослідницької роботи в університеті, О.А. Мінаєв відмітив ряд позитивних моментів, підтверджуючи їх конкретними прикладами: за період 2001-2003 рр. в університеті створено 4 науково-дослідні лабораторії, технопарк, зміцнилися зв'язки з найбільшими підприємствами регіону; досягнуто укрупнення науково-дослідних робіт із одночасним ростом робіт, відповідних світовому рівню; створені сприятливі умови для зростання кадрів вищої кваліфікації, у тому числі і спеціалізовані вчені ради (на цей час працюють 6 спеціалізованих рад по захисту дисертацій, і зараз приймаються дисертації за 18 спеціальностями).

Широко відома в нашій країні і за її межами новина наукових розробок університету. Це підтверджується систематичними публікаціями наукових результатів у провідних виданнях, збірниках наукових праць і монографіях. На протязі 3 останніх років щорічна кількість опублікованих робіт складає 1800-2000, у тому числі монографій 29. У поточному році видано 11 підручників з грифом Міністерства і 47 навчальних посібників. За цей період прикладна новизна наукових роз-

«Данко» і ін.).

З огляду на дефіцит коштів на проведення наукових досліджень в Україні, ДонНТУ активно розвиває міжнародні зв'язки для одержання інвестицій у вузівську науку. У 2003 році кошти на проведення науково-дослідних робіт надходили з Німецької служби академічних обмінів регіональної програми академічного співробітництва (Франція), Міністерства енергетики США, ЮНЕСКО.

У той же час О.А. Мінаєв підкреслив, що хоча обсяг господарчих і держбюджетних тем зріс на 5 і 10 процентів, його все не можна вважати достатнім. У передових вузах обсяг господарчої тематики складає 4-5 тис. грн. на одного викладача, а у нас в цілому по університету не досягає і однієї тисячі гривень. Тому **першочерговими завданнями науково-дослідної частини університету є розширення обсягів наукової праці, залучення фінансових коштів, впровадження результатів НДКР. Необхідно також знайти можливість легального сполучення фундаментального наукового іміджу ДонНТУ з перевагами керування фінансовими коштами акціонерного підприємства. Університету необхідно мати об'єм господарчої тематики близько 4 млн. грн. на рік. З метою створіння науково-технічного набору кадрів намічене виконання «внутрішніх» НДКР, фінансованих за рахунок коштів університету, що дозволить перейти від схеми виконання замовлених наукових досліджень до продажу готової науково-технічної продукції з наступним її авторським супроводом і одержанням роялті від продукції, що випускається.**

Не менш важливі завдання університету - утримати кадри вищої кваліфікації і залучити нових висококваліфікованих працівників до виховання молоді змінити науковців. Вирішити їх в сучасних умовах можна тільки через організацію «під крилом» університету групи фінансово самостійних ма-

О. А. Мінаєв особливо відзначив візит до університету надзвичайних та повноважних послів Німеччини, Польщі, Білорусі та Чехії, що підтверджує високий міжнародний авторитет нашого вузу. Важливими досягненнями минулого року є також неухильне зростання чисельності закордонних грантів. Вперше завдяки факультету економіки був виграний принципіальний для нашого вузу грант Євроспілки «Tempus - Tacis», що вселяє надію на майбутнє. Цей проект одержав перемогу за результатами надзвичайно складного і у той же час престижного тендеру Європейської програми «Tempus - Tacis».

Говорячи про фінансовий стан, О. А. Мінаєв відзначив, що із держбюджету України університет вже на протязі 10 років одержує кошти лише на оплату праці, нараховування на неї, стипендію і частково на комунальні послуги. Спеціальний фонд формується за рахунок наших власних надходжень - це плата за навчання, підготовку та перепідготовку кадрів, оренду приміщень, рейтингові іспити. Таким чином, всі ці роки університет «виживає» за рахунок цієї діяльності. Однак з прийняттям Закону України про вищу освіту ситуація погіршилась. Університет не може змінити оплату студента на протязі всього терміну навчання. Для першокурсників чинний розмір оплати можна збільшити тільки на індекс інфляції. Парадоксальна ситуація - наші доходи на багато років стабілізувались, а витрати зростають, оскільки ціни на обладнання, яке придбається, матеріали, надавані нам послуги залишаються ринковими, тобто постійно збільшуються.

Аналогічна ситуація і з оплатою площ, які здаються у оренду. Незважаючи на те, що, відповідно до Закону про бюджет, 50% коштів, що надходять, університет відраховує до бюджету (тобто ми поповнюємо його), методикою розрахунку і порядку використання оплати за оренду державного майна, затвердженою Кабінетом міністрів України, жорстко регламентується розмір орендної плати для бюджетних органі-

Вуз — производство

С обоюдной заинтересованностью

На базе ДонНТУ и ОАО «ДМЗ» состоялся научно-практический семинар специалистов по металлургическому оборудованию. Инициаторами и организаторами его проведения выступили кафедра МОЗЧМ ДонНТУ, Ассоциация механиков «АссоМ», отдел главного механика ОАО «ДМЗ», ЧП «ГидроДон», ООО «Донецкая металлургическая компания», ЧП «Амбросенко Андрей Николаевич». На семинаре были приглашены главные механики металлургических заводов и комбинатов Донбасса, производители оборудования для ремонтных и монтажных работ и др. Программа семинара включала взаимный обмен научно-технической информацией, обсуждение вопросов, связанных с повышением качества подготовки специалистов по металлургическому оборудованию и их распределению.

Семинару предшествовало заседание ГЭКа по защите магистерских работ; в состав комиссии был включен ряд его участников. После защиты со-

стоялись обсуждение проблем и перспектив подготовки инженеров-механиков и экскурсия в цех подготовки ремонтов ОАО «ДМЗ», во время которой ознакомились с технологией и оборудованием для распрессовки неподвижных соединений с гарантированным натягом. Фирма «Гидро-Дон» продемонстрировала гидроокучи для затяжки крупногабаритных резьбовых соединений. По ходу экскурсии проф. В. Я. Седуш и заместитель начальника цеха Н. Н. Шкрябец давали пояснения.

Участники семинара познакомились и с сайтом ассоциации механиков «АссоМ», деятельностью ООО «Альбион-Т», выполнившим с помощью молекулярных металлов «Chester Molecular» ряд уникальных ремонтов крупных редукторов. Главный механик ОАО «ДМЗ»

В.И. Бобровицкий, технический директор ОАО «Силур» И.И. Иванцов, зам. главного механика «Криворожстали» Б.А. Дычко и другие поделились достижениями в проведении ремонтов технологического оборудования. По всем вопросам состоялся обмен мнениями, а также участники заполнили соответствующие анкеты.

Атмосфера семинара была очень доброжелательной и непринужденной, так как большинство его участников - выпускники кафедры МОЗЧМ.

Итоги научно-практического семинара:

- отмечен высокий уровень подготовки магистров по металлургическому оборудованию ДонНТУ;

- признана целесообразной ускоренная подготовка заочной форме специалистов по

металлургическому оборудованию для металлургических предприятий региона на базе среднего технического образования;

- даны конкретные предложения по улучшению практической подготовки будущих специалистов по металлургическому оборудованию;

- научно-практическая часть семинара признана плодотворной и заслуживающей продолжения на постоянной основе;

- предложено организовать постоянный обмен научно-технической информацией на сайте Ассоциации механиков (АссоМ)

<http://m-lab.donntu.org>

В. СЕДУШ,
профессор, заведующий кафедрой МОЗЧМ;
С. АББАКУМОВ,
доцент кафедры МОЗЧМ

Учебный процесс

Шаги к сквозной компьютеризации подготовки механиков

Общеобразовательные европейские стандарты, которые должны сегодня приниматься за основу при совершенствовании учебного процесса в вузах Украины, предполагают сквозную компьютерную подготовку студентов на всех этапах обучения.

Но, к сожалению, у студентов механических специальностей ДонНТУ в настоящее время на стадии изучения общеинженерных дисциплин существует значительный разрыв в компьютерной подготовке. Системную компьютерную подготовку студенты-механики начинают на 1-3 семестрах на кафедре вычислительной математики и программирования при изучении курса «Информатика» и на кафедре начертательной геометрии и графики при изучении курса «Компьютерная графика». Далее подготовка в этой области продолжается выпускающими кафедрами (там, где имеется такая возможность), как правило, не ранее чем с седьмого семестра.

Разрыв в обучении в 3-4 семестра приводит к утрате у студентов еще не очень твердых и устоявшихся навыков использования вычислительной техники, к необходимости заново осваивать и элементарные навыки работы, и новые программные продукты. Для устранения этого «узкого места» на кафедре «Основы проектирования машин», опорной кафедре Донбасского региона по ряду основополагающих общеинженерных учебных дисциплин, разработана комплексная программа сквозной компьютеризации учебного процесса, предполагающая реализацию следующих основных направлений.

1. Компьютерное представление всех имеющихся на кафедре методических материалов.

2. Разработка новых методических материалов на основе использования современных компьютерных технологий (включая использование в учебном процессе и подготовку электронных учебников и учебных пособий).

3. Разработка новых учебных курсов, предназначенных для продолжения системного компьютерного образования при изучении основополагающих общеинженерных учебных дисциплин («Компьютерное проек-

тирование и моделирование деталей машин» и др.).

4. Разработка научного направления для кафедры, реализация которого позволила бы привлечь студентов к участию в практическом компьютерном проектировании реальных технических систем (в рамках НИРС, магистратуры, аспирантуры и т.д.).

На пути реализации этой программы возникли некоторые трудности, в преодолении которых нужна помощь.

Во-первых, это обеспечение учебного процесса и подготовки методических разработок необходимым количеством компьютеров. Поскольку мы осуществляем общеинженерную подготовку студентов различных факультетов, не лишней была бы их финансовая поддержка в решении этой задачи.

Во-вторых, это проблема поиска универсального программного обеспечения, позволяющего одновременно и комплексно реализовать все направления программы компьютеризации учебного процесса как при общеинженерной подготовке студентов-механиков, так и при их обучении на старших курсах.

В рамках поиска такого программного продукта на кафедре ОПМ была организована презентация российской САД/САЕ/РДМ-среды сквозного проектирования в машиностроении и строительстве APM Win Machine, разработанной научно-техническим центром «Автоматизированное проектирование машин» (НТЦ АПМ, Россия, Московская область, г. Королев-центр). Ее вел (около пяти часов) генеральный директор НТЦ АПМ, доктор технических наук, профессор МГТУ им. Баумана В.В. Шелофаст. В презентации участвовали более 40 сотрудников и студентов МехФ ДонНТУ.

Система предназначена для выполнения всего многообразия расчетов машин, механизмов и конструкций и полноценного инженерного анализа создаваемого оборудования с целью выбора его оптимальных параметров, а также оформления и хранения конструкторской документации. Это новейшее и недорогое программное обеспечение в

полном объеме учитывает требования ГОСТов, СНИПов и частично национальных стандартов зарубежных государств.

Имеющиеся в APM Win Machine возможности инструментального обеспечения решения инженерных задач позволяют выполнить расчет: энергетических и кинематических параметров; прочности, жесткости и устойчивости; выносливости при переменных режимах нагружения; вероятности, надежности и износоустойчивости; динамических характеристик. APM Win Machine – это наукоемкий инструмент, созданный на базе современных инженерных методик проектирования, передовых численных методов механики, математики и моделирования, гармонично сочетающий опыт поколений конструкторов, инженеров-механиков и других специалистов с возможностями компьютерной техники и технологии.

В состав APM Win Machine входят параметрический чертежно-графический редактор, информационная и графическая база данных, электронный учебник, модули инженерных расчетов, инструменты для расчета напряженно-деформированного состояния методом конечных элементов, средств анализа динамического состояния механических конструкций и их устойчивости.

Свыше 300 университетов и учебных заведений в России и других странах используют эту программную среду в учебном процессе и для научной работы. Еще большее количество промышленных предприятий используют ее в практической проектной деятельности.

По единодушному мнению большинства присутствовавших, APM Win Machine может служить универсальным программным продуктом, обеспечивающим сквозную общеинженерную и специальную компьютерную подготовку студентов-механиков (конструкторов, технологов и эксплуатационников различных отраслей промышленности) на всех стадиях их подготовки. Применительно к кафедре ОПМ возможно построение на этой основе всех читаемых и разрабатываемых курсов - «Теория машин и механизмов», «Взаимозаменяемость, стандартизация и измерения», «Детали машин», «Компьютерное проектирование и моделирование деталей машин» и др.

Имеется предварительная договоренность о возможности приобретения и дальнейшей поддержке этого программного продукта по весьма льготной «университетской» цене. Однако, несмотря на символическую, по сравнению со служебными функциями и потенциально широкой областью применения, цену, финансирование такого приобретения для нашего факультета является весьма проблемным.

Пользуясь случаем, приглашаем к сотрудничеству всех заинтересованных в направлении сквозной компьютерной подготовки студентов-механиков.

Б. МИЗИН,
декан механического факультета,
В. НЕЧЕПАЕВ, зав. кафедрой ОПМ

Такие незабываемые парижские каникулы - 2

Сотрудничество с нашим французским партнером, инженерным вузом ESTP, продолжает успешно развиваться. Благодаря приглашению дирекции ESTP по международному сотрудничеству, я провела в Париже целых полтора месяца, в очередной раз почувствовав себя парижанкой. Впереди ожидало преподавание на летних курсах французского языка, но август был еще далеко, и две недели июля оставались в моем распоряжении. Прилетев в Париж в канун национального праздника, я застала всю его торжественность: военный парад на Елисейских Полях, приветствие президента Франции Ж. Ширака, балы в парках, восторженную публику, рукоплещущую воздушному параду. Все так красиво и по-французски элегантно!

Моего приезда в Париж ждал студент ДонНТУ, стипендиат французского правительства, Игорь Блинов, чья учеба там уже закончилась. Не знаю, есть ли более эмоциональное состояние души педагога, чей студент, начавший изучение французского языка с «нуля» в условиях технического вуза, из университетской аудитории, где постигал тонкости языка, попал прямо в Париж. Мне это счастливое состояние удалось пережить.

Среди сборов Игоря домой мы смогли вместе, если можно так выразиться, подышать Парижем. И вот последняя прогулка по памятным для него местам: живописный уголок Люксембургского сада, вечно шумный и многоликий Сен-Мишель, роскошный мост Александра III...

У Европы нет секретов

Моей недельной стажировке в Парижской торгово-промышленной палате по программе ее летнего университета предшествовала творческая работа со студентами ФТФ. Мы в очередной раз приняли участие в международном конкурсе «Деловой французский язык - ваш козырь». Конкурсные задания были захватывающими: написать на французском языке статью в местную газету, составить шарады со словами, относящимися к деловому миру, придумать лозунги рекламного характера. При этом должны были убедить читателя в необходимости изучить деловой французский. Студенты ФТФ Блинов Игорь, Турбина Виктория и Вединер Виталия стали лауреатами этого конкурса. Жюри наградило их учебниками по деловому французскому языку и отметило, что лозунги и шарады украинских участников были в числе лучших.

В категории преподавателей мне была присуждена вторая премия - стажировка «Европейский Союз и образование». Ее цель - актуализация знаний о Европейском Союзе для четкого представления его структуры и возможностей, а

также освоение педагогических ресурсов для дальнейшего их использования в различных учебных ситуациях. Нашим педагогом был месье Даллемань, советник Европейской Комиссии в Брюсселе, который из собственного опыта, совсем не по-книжному, открывал нам Европейский Союз. Это были не лекции, а настоящие моно-спектакли профессионала. Для нас, 7 стажеров из Нидерландов, Украины, Франции, США, Польши, он находил яркие конкретные примеры, иллюстрирующие понятия европейской интеграции, свободы передвижения

товаров и людей, европейских стандартов, касающихся образования и многих других аспектов.

Такое педагогическое мастерство просто завораживает, и начинаешь очень остро понимать, как многому нам предстоит еще учиться, чтобы быть приятными в европейское пространство и жить в нем по его законам!

При посещении департамента «Ресурсы Европы» в парижском квартале «Дефанс» мы получили много интересных документов, плакатов, использующихся в учебном процессе. Кроме того, уже из Донецка, я направила в аудиовизуальный департамент Европейской Комиссии заказ на видеокассеты по европейской проблематике.

И как итог стажировки, еще один незабываемый момент - совместная лекция, которую месье Даллемань и я провели для участников летних курсов. Мне в ней отводился аспект «Расширение Европы» с точки зрения педагога, чья страна не входит в Европейский Союз. Да, не просто выступать перед незнакомой франкоязычной аудиторией по такой серьезной теме!

Вьетнамский можешь и не знать...

Преподавать французский язык в Париже! Это ли не вершина педагогической деятельности, придающая новый

штрих профессиональному опыту?! Моя интернациональная группа и сейчас вся перед глазами: Бразилия, Мексика, Венесуэла, США, Италия, Испания, Сингапур, Китай, Вьетнам, Япония. Все учащиеся готовились к продолжению учебы во Франции, и их мотивация в изучении языка была очень высокой.

Впервые в своей практике я столкнулась с учащимися из азиатских стран. Китайский, вьетнамский, японский языки остаются для меня чем-то загадочным как terra incognita. Но когда единственным языком общения является французский, то совсем необязательно говорить на каком-либо экзотическом языке.

С вьетнамскими слушателями взаимопонимание пришло сразу. Мое славянское происхождение студенты вычислили по фамилии в расписании занятий. А когда они узнали, что господин Нгуен Ван Ань, председатель Народного Со-

ветичных материалов нет: это может быть пресса, аудио- или видеоматериалы, записанные накануне по телевидению.

Интернациональный класс - это и целая палитра интеркультурных аспектов, которые необходимо учитывать, если хочешь вписаться в новое для себя профессиональное окружение и при этом уютно в нем чувствовать. Например, обращение педагога и студентов на «ты» - там совершенно нормальное явление. Отрадно, что в ДонНТУ в курсе французского языка делового профессионального общения таким аспектам мы уделяем особое внимание.

О необходимых вещах

Немного об условиях работы преподавателей. Поразило то, что в их распоряжении находится специально оборудованное помещение с современной копировальной техникой. Можно утром до начала занятий размножить все необходимые материалы. Количество экземпляров не ограничено, бумага для ксерокопирования лежит чуть ли не штабелями. Ошибся форматом листа? Проблема технического плана? Умная машина сообщит тебе об этом (да еще и на французском языке!) и поможет выйти из ситуации. Ксерокс для педагога - не роскошь, а вещь крайне необходимая.

А какое удовольствие - непринужденное общение с коллегами во время перерыва! Эти минуты отдыха с чашкой ароматного кофе или горячего шоколада под изысканно французские шутки ни с чем нельзя сравнить. И поэтому останься, мгновение, ты - прекрасно!

Наши в Париже

Этим летом на курсах побывал студент ФТФ Романенко Павел, который не только совершенствовал французский. Прихватив с собой гитару, он наполнил особую культурную миссию. По вечерам его гитара и песни на украинском и русском языках собирали интернациональную студенческую аудиторию. Кстати, его успехи в языке французская коллега оценила в 17 баллов (из 20-ти максимальных по французской системе!). В общем наши в Париже выглядят очень достойно!

Вместо эпилога

Сейчас, когда редко проскальзывает солнечный лучик, а лавина неотложных дел накрывает с головой, спасение одно - вернуться мысленно в свою парижскую аудиторию, с балкончика которой с восторгом и подолгу можно созерцать ажурные каменные кружева собора Парижской Богоматери, и снова ощутить себя в водовороте жизни удивительно Латинского Квартала, где каждый раз остается часть души.

Н. ВОСКОБОЙНИКОВА,
зав. кафедрой
французского языка

Бібліотечний вісник

У грудні 2002 року Науково-методичною комісією Міністерства освіти і науки було оголошено акцію «Бібліотеки вищих навчальних закладів – сільській школі».

ДЯКУЄМО ЧИТАЧІВ!

У акції приймали участь 11 вузів, які передали сільським школам 13 районів області 16024 примірників видань, в т. ч. 1110 примірників було подаровано студентами і викладачами вузів.

Бібліотека ДонНТУ відібрала і передала у 9 шкільних бібліотек сіл Старобешівського району 1250 примірників видань, у т. ч. 436 примірників видань

передали наші читачи, зокрема: В.С.Білецький, професор ДонНТУ, керівник проекту «Гірнична енциклопедія», подарував аж 126 примірників. Ю.В.Ладженський, доцент ДонНТУ, член Клубу левів, передав яскраві подарункові видання «Дитяча енциклопедія у 3-х томах», «Малый атлас мира для школьников», «Энциклопедия: История открытий», «Пушкин - детям

(сказки)», «Мир животных (более 300 видов)», «Гиннес – бо л ь ш а я книга знаний», «Российско-український словник для школярів» та інші.

Викладачі та студенти принесли видання з художньої літератури та довідники, науково-популярні видання, дитячі книжки.

Шановні наші друзі! Від імені учнів сільських шкіл Старобешівського району прийміть щирі подяку за участь у благодійній акції. Сподіваємось на подальше співробітництво.

Співробітники НТБ ДонНТУ

Презентуем

Уважаемые читатели! Предлагаем вашему вниманию книгу «Ответы на самые важные вопросы», написанную и подаренную библиотеке выпускником нашего университета Вячеславом Николаевичем Мухомадом.

В книге изложены дискуссионные мысли автора об устройстве сознания и его корректировке, о воспитании ребенка. Здесь есть анализ Библии и размышления о проблемах человечества. Автор излагает новый взгляд на физическое устройство мира.

С книгой можно ознакомиться в большом читальном зале библиотеки.

До 90-річчя від дня народження Миколи Федотовича Кучми

Микола Федотович Кучма працював у науково-технічній бібліотеці ДонНТУ з 1959 по 1994 рік. Понад 25-ти років він займав посаду її директора. Та не завжди професія бібліотекаря була його головною професією, не дивлячись на те, що в 1937 р. він закінчив Ленінградський комуністичний політико-просвітницький інститут ім. Н.К.Крупської. У червні 1941 р., отримавши диплом, він був призваний до рядів Радянської Армії і відправлений на фронт. Після війни, у липні 1946 р., М. Кучма був комісований, в серпні 1946 р. став солістом Свердловського державного театру опери та балету. У 1948 р. Микола Федотович з сім'єю переїжджає до Донецька (м.Сталіно) і якийсь час співає у Сталінському державному російському театрі опери і балету. Пропрацювавши тут до вересня 1959 р., за власним бажанням переводиться в До-

С песней и книгой по жизни

нецький індустріальний інститут (зараз ДонНТУ) на посаду директора бібліотеки.

При ньому вона досягла свого розквіту. Вже в 1965 році, з введенням в експлуатацію нового приміщення, загальна площа бібліотеки збільшилась майже вдвічі. У її структурі створюються нові підрозділи: відділи технічної літератури і періодики та художньої літератури, було відкрито великий читальний зал на 370 місць. У 60-і роки бібліотека стала методичним центром вузівських бібліотек Донецького регіону.

У 70-х роках були введені нові методи обслуговування читачів: груповий - для студентів, сімейний абонемент - для співробітників, відкритий доступ до літератури в

читальному залі. У 80-і роки бібліотека розвивається найінтенсивніше, щорічно активно поповнюються фонди наукової і навчальної літератури. Вона щорічно отримує до 100 тис. примірників. Бібліотека постійно нагороджувалась грамотами Міністерства України і Радянського Союзу.

Під керівництвом Миколи Федотовича у бібліотеці склався сильний, працездатний колектив з добрими традиціями та взаємовідносинами. Багато хто із співробітників до цього часу працюють у бібліотеці і з великою повагою та теплотою згадують його.

Колектив науково-технічної бібліотеки

Попереднє ЗАМОВЛЕННЯ літератури У БІБЛІОТЕЦІ

Результати анкетних опитувань читачів бібліотеки показали, що найбільша кількість нарікань стосується великих черг у відділі наукової літератури. Є декілька причин, що сприяють виникненню такого становища: відсутність кадрового забезпечення (читачів збільшилось на 13%, а фахівців на стільки ж скорочено); відсутність центрального книгосховища і необхідного обладнання для автоматизації процесу обслуговування, тендерна система закупівлі літератури та недостатнє асигнування, що призводить до зменшення надходжень літератури (від 12500 прим. назв за рік у 80-х до 2000 прим. назв у 90-х роках).

Враховуючи ці обставини, для покращення організації обслуговування та скасування черг за книгами, у бібліотеці введено метод попереднього замовлення літератури. Цей метод використовують більшість великих наукових бібліотек, у нашому місті – бібліотеки національного та медичного університетів.

Що ж пропонує попереднє замовлення? Бібліотекар ставить замовлення читача в чергу і повідомляє про термін його виконання. Читач може використовувати час очікування

(По слідах читацької конференції «Як ми вас обслуговуємо»)

не стоячи у черзі, а за своєю потребою, наприклад познайомитись з новинками періодики. При необхідності читач може замовити літературу на зручну для нього годину або на наступний день. Замовлення від читачів-викладачів приймається поза чергою, у виключних випадках виконується впродовж 10-15 хвилин. Підібрані видання зберігаються у відділі протягом доби.

Аби уникнути відмовлень на очікувану літературу, читачі повинні знати: завданням відділу наукової літератури є допомога науковій діяльності, тому підручники треба замовляти у відділі навчальної літератури або читальному залі. У читальних залах зібрані усі видання, які користуються великим попитом. Майже 60 відсотків від видань наукового відділу дублює фонд відділу технічної літератури (2-й корпус), де не уведено попереднє замовлення. Про місце знаходження книги у конкретному підрозділі можна дізнатися у електронному каталозі або отримати довідку від чергового бібліотекаря залу каталогів.

Сподіваємось, що такий метод допоможе читачам вивільнити свій час для більш корисного використання.

А. ПЕТРОВА, зам. директора бібліотеки

Газета «Донецкий политехник». Регистрационное св-во № 740 от 10.02.1994 г., выданное Донецким областным комитетом информации.	Учредитель — Донецкий политехнический институт	Адрес редакции: 83000, г. Донецк, 58, 1 уч. корпус, комн. 302	Тел.: 335-17-26, 4-80 Адрес в интернете: www.donntu.org E-mail: donpol@donntu.org	Распространяется бесплатно	Редактор — Е. Коваленко Тираж 1500 экз.
---	--	---	---	----------------------------	--